

Lietuvos krikščionybės iškilmės

Tėviškės žiburiai

Romoje

Kryžiaus keliai

Penktadienio vakare, 1987 m. birželio 26 d. Šv. Petro bazilikos aikštėje buvo einami simboliniai Lietuvos kryžiaus keliai. Rengė jaunoji karta. Programai vadovavo kun. Edis Putrimas, iš Toronto, įšventintas į kunigus prieš porą metų, dabar studijuojantis teologiją moksliniam laipsniui Romoje.

Renginio vykdytojai, kalbėtojai ir Klivlando vyrų oktetas "Uždainuokim", giedojo religinių giesmių įtarpus, stovėjo prie didžiosios bazilikos įėjimo. Pirmoji lietuvių 400 dalyvių grupė stovėjo aukštųjų bazilikos laiptų papėdėje ir pritarė maldų skaitymui bei giesmėm.

Vienu metu dalyviai užsidegė žvakes simbolinei Lietuvos kančių vigilijai prisiminti.

Keturiomis kalbomis buvo skaitomi specialiai parašyti (kun. St. Žilio?) religiniai-tautiniai aptarimai, maždaug sekant tradicinę keturiolikos Kryžiaus kelių stočių eigą.

Vadovaujantis kun. Edis Putrimas, padamas kelių dvasiškių, kalbėjo keliomis kalbomis.

Apeigom įpusėjus ir jau sutemus, žemojoje bazilikos aikštės dalyje pasirodė trejeto šimto žmonių grupė su leipsnojančiais deglais irėjo visą laiką aplink ten esantį obeliską.

Tai buvo jaunimas ir jaunoji karta, kurių vadovai sumanė ir įvykdė šią įspūdingą liepsnų vigiliją ir dvasinį Lietuvos kryžiaus kelių priminimą.

Milžiniškos bazilikos ir pasaulyje garsios Šv. Petro aikštės aplinkoje, iliuminuotoje elektros šviesomis, vienu metu gaudžiant varpams, buvo tikrai įspūdingas ir didingas vaizdas.

Tarp dalyvių buvo nemažai dvasiškių lietuvių, jų tarpe vyskupas Antanas Vaičius, kartu su 8 kunigais atstovaujančiais 6 Lietuvos vyskupijoms. Taip pat buvo ir aukštųjų Vatikano dvasiškių. Vienu momentu savo įstaigos lange-balkone kelioms minutėms pasirodė popiežius Jonas Paulius II ir palaimino vigilijoje dalyvaujančius.

Iškilminga vigilija buvo baigta, visiems dalyviams ratu susigrupavus apie centrinį obeliską ir deglams liepsnojančiam, giesme "Marija, Marija..." Šios giesmės žodžių prasmė toje aplinkoje buvo ir giliai

Vaizdas iš didžiųjų Lietuvos krikščionybės sukakties iškilnių Romoje 1987 metų birželio 28 dieną: po iškilmingų pamaldų Šv. Petro bazilikoje Ročesterio ir Vasario 16 gimnazijos šokėjai aikštėje atliko meninę programą, kurią matė ir Šv. Tėvas Jonas-Paulius II pro langą iš savo būstinės. Ją matė ir daug kitataučių.

veikianti, ir gaudinanti ir prašanti dieviškos palaimos Lietuvai.

Audiencijų salėje

Lietuvių audiencija pas popiežių šį kartą buvo paskirta popiežiaus Pauliaus VI audiencijų salėje, kuri talpina per 7.000 žmonių. Lietuvių į tą salę birželio 27 d. prisirinko tarp 3.000-4.000. Visi nekantavo ir laukė popiežiaus Jono-Pauliaus II Laukė ir lietuviai vyskupai: arkiv. P. Marcinus, arkiv. K. Salatka, arkiv. J. Bulaitis, vysk. V. Brizgys, vysk. A. Deksnys, vysk. P. Baltakis ir iš Lietuvos su 8 kunigais atvykęs vysk. A. Vaičius. Jų tarpe taipgi buvo ir vysk. Paetz, valdantis Lomžos vyskupiją Lenkijoje.

Čikagos operos choras giedojo giesmes. Ant scenos sėdėjo tautiniais drabužiais pasipuošusi Vasario 16 gimnazijos mokiūnių tautinių šokių grupė su savo orkestru, vadovaujamu muz. A. Paltino.

Popiežiui įėjus, visi pradėjo audringai ploti. Pirmasis į popiežių prabilo vysk. P. Baltakis. Jis lietuviškai popiežiui padėkojo už įvairiomis progomis rodomą

lietuviams palankumą ir savo kalbose prisiminimą mūsų tautos bei jos reikalų. Jis taipgi nurodė, kad tikintieji Lietuvoje yra pavedę jo pontifikatą Dievo Tarno arkiv. J. Matulaičio globai, ir išreiškė dėkingumą už suteiktą lietuviams audienciją, už suruoštą Tarptautinį istorijos paskaitų simpoziumą apie Lietuvos krikščionybę, už ganytojinį laišką lietuviams. Baigiant vysk. P. Baltakiui kalbą, iš Lietuvos atvykę kunigai įteikė didelę medžio plokštę su iš gintaro pagamintu Lietuvos krikščionybės sukaktuviniu ženklu.

Paskui į popiežių kreipėsi vysk. A. Vaičius lotyniškai. Kalboje jis dėkojo už popiežiaus rūpestį mūsų tikinčiaisiais ir linkėjo, kad Dievas jį dar ilgai laikytų šioje žemėje.

Šv. Tėvas lietuviškai

Tada į visus susirinkusius žodžiais: "Brangūs broliai ir sesės lietuviai" prabilo popiežius. Toliau jis savo kalbą tęsė angliškai, sveikindamas visus vysk. P. Baltakio vadovybėje esančius ir čia suva-

SEMENARIO

MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metine prenumerata Brazilijoje Cz. 500,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cz. 30,00

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekių, Perlaides ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz. 10,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 800,00

I mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cz. 30,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

žiauvius lietuvius, o taipgi ir Lietuvos tikinčiųjų Bendriją, atstovaujama atvykusio vysk. A. Vaičiaus. Jis skatino visus džiaugtis ta vienybe, kurią turime Kristuje, nes tuo būdu išivieiai bei Lietuvoje gyvenantys yra arti vieni kitų. Jis džiaugėsi visa mūsų kultūrine veikla, kuri išreiškianti mūsų dvasinį gyvenimą, o šioji šventė – mūsų tikėjimą, kuris esąs nepaprasta jėga tamsoje. Šia proga todėl skatino visus lietuvius dvasiškai atsinaujinti, semantis stiprybės iš tautos lobyno, kurį esame paveldėję iš savo protėvių, ir sąžiningai jį perduodant savo jaunimui.

Šv. Tėvas nurodė, jog ši šventė esanti gera proga išreikšti mums savo solidarumą su Lietuvoje gyvenančiais, kurie kenčia priespaudą.

Toliau Jonas-Paulius II kalbėjo lietuviškai, nurodydamas kad arkiv. Jurgis Matulaitis ištikimai sekė Kristaus evangelinių patarimų keliu ir tapo viskuo visiems. Jis sveikino marijonų vienuolijose bei Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos narius bei nares, o ypatingai tų vienuolijų narius, esančius Lietuvoje. Popiežius pabrėžė, jog arkiv. J. Matulaitis yra švyturys visiems, ypač jaunimui. Todėl jis iš visos širdies meldžiasis, kad Matulaičio užtarimu jaunuoliai bei jaunuolės gautų paskatą žengti dvasinio pašaukimo keliu.

Jis nurodė, kad ši Lietuvos krikšto sukaktis sutampanti su Marijos metais, o lietuvių pamaldumas į Mariją esąs itin didis. Didžiausi to pamaldumo pavyzdžiai esą šv. Kazimieras ir Jurgis Matulaitis. Todėl jis ir toliau pavedas mūsų tautą Marijos globai. Jis taipgi užtikrino, jog mes užimame ypatingą vietą jo širdyje. "Perduokite sveikinimus visiems ir pasakykite, kad popiežius visada su jumis", baigė Šv. Tėvas savo žodį lietuviškai.

Toliau angliškai jis padėkojo visiems

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Frudente - Fone: 273-6696

istorinių paskaitų organizatoriams bei jų skaitytojams, palinkėjo sėkmės bei palaimos jų profesiniame darbe. Tada vysk. A. Vaičiui pravedus "Tėve mūsų" giedojimą, Šv. Tėvas su visais vyskupais suteikė apaštalinį palaiminimą.

Po to jis vaikščiojo po žmonių minią ir su daugeliu sveikinosi, o Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė šoko ant scenos tautinius šokius.

(Bus daugiau)

LENKIJOJE KALBĖJO APIE LIETUVĄ

Jono-Pauliaus II žodžiai apie Lietuvą Vavelio pilyje: "Man nebuvo leista aplankyti Lietuvą"

Beveik visi didieji Europos ir užjūrio dienraščiai bei spaudos agentūros, televizijos bei radijo siųstuvai, kurie sekė popiežiaus Jono-Pauliaus II kelionę Lenkijoje, savo pranešimuose kalbėjo apie Lietuvą. Lietuvą, krikščionybės 600 metų sukaktį ir savo troškimą ta proga aplankyti Lietuvos tikinčiuosius Šv. Tėvas priminė birželio 10 d. vakare, kreipdamasis į maldininkų minią iš Krokuvos katedros, kuri yra garsiojoje Vavelio pilyje. Daugelis laikraščių popiežiaus kalbos komentarus skeibė pirmuosiuose puslapiuose.

Štai Jono-Pauliaus II žodžiai apie Lietuvą, pasakyti 1987 m. birželio 10 d. Vavelio katedroje.

"Vieta, kurioje susitinkame yra kalbėjusi daugeliui generacijų. Joje buvo paskelbta giliausioji ir tikriausioji Evangelijos tiesa, kuri buvo įrašyta mūsų Tėvynės istorijoje prieš šešis šimtus metų. Labai, tikrai labai norėjau būti čia kaip tik šiais 1987 metais, kai mūsų broliai lietuviai, su kuriais drauge kūrėme tiek jų, tiek mūsų bendrą istoriją, kai mūsų broliai lietuviai Vilniuje ir visoje savo šalyje švenčia tautos Krikšto šešių šimtų metų sukaktį.

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS - Adesivos

SKYDELIUS su grandinėmis

Chaveiros com emblema Vytis.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

Kadangi man nebuvo duota galimybė būti tarp jų šiais sukakties metais, melstis jų žemėje ir jų kalba, todėl juo labiau esu dėkingas Dievo Apvaizdai, kad galiu būti čia šalia šio Vavelio pilies kryžiaus... Be to, čia, šioje karališkoje pilyje, yra atėjęs į pasaulį Lietuvos globėjas šv. Kazimieras, kuris pačioje jaunystėje mirė Gardine... Čia, Krokuvoje, taip pat gyveno ir savo kilniu pavyzdžiu amžininkus įkvėpė pamaldusis Mykolas Gieraitis, kuris buvo taip giliai pamilęs Jėzaus Kristaus kryžių..."

Jonas-Paulius II ilgiau kalbėjo apie kryžiuje apsireiškusią begalinę Dievo meilę žmonėms. "Kristus ant kryžiaus už mus paaukojo savo gyvybę, savo pavyzdžiu ragindamas ir mus aukoti gyvybę už savo brolius... Nuostabi yra kryžiaus galia. Ji laimi viską, nes laimi žmonių širdis... Nukryžiuotasis Kristus viešpatauja žmonių širdyse, nors išorėje daugelyje kraštų jis yra išniekintas, pasmerktas agonijai... Nuostabi yra Jėzaus Kristaus kryžiaus galia, nes ji veda iš mirties į gyvenimą. Kryžius yra pačios didžiausios meilės ženklas. O meilė veda į pačią didžiausią pergalę, nes ji nugalė mirtį".

Užsienio spaudos susidomėjimas popiežiaus žodžiais apie Lietuvą yra labai didelis. Vatikano spaudos skyriaus direktorius dr. Nvarro Valls į žurnalistų klausimus atsakė trumpu paaiškinimu: "Šv. Tėvas ir toliau trokšta aplankyti katalikus Lietuvoje".

"Tėviškės Žiburiai

**VOKIETIJOS VYSKUPŲ
PAREIŠKIMAS**

Šiomet Lietuvos Katalikų Bendrija švenčia 600 metų sukaktį, kai lietuvių tauta priėmė tikėjimą į Jėzų Kristų ir tapo Katalikų Bendrijos nare. Trejus metus ruošėsi lietuviai tėvynėje ir svetur šiai sukakčiai, kurios iškilmės bus 1987 m. birželio 28 d.

Vokietijos vyskupai ir Katalikų Bendrija Vokietijoje tampru ryšiu jungiasi su kovojančiais prieš bedievybę ir nebijančiais patekti už kalėjimo grotų broliams ir sesėms Lietuvos Katalikų Bendrijoje. Šiuo metu visa eilė kunigų bei eilinių tikinčiųjų yra suimti už liudijimą savo tikėjimo.

Vokietijos vyskupai, solidarizuodami su savo broliais lietuvišiais vyskupais, kreipiasi į Sovietų Sąjungos vyriausybę, prašydami laikyti Jungtinių Tautų visuotinio žmogaus teisių pareiškimo bei Helsinkio konferencijos baigiamojo akto, gerbti lietuvių teises, gražinti tikintiesiems Vilniaus katedrą bei šv. Kazimiero šventovę ir Taikos karalienės šventovę Klaipėdoje.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

STASYS YLA

Valančiaus tipo vadas

Arkiv. Jurgio Matulaičio
vieta atgimstančioj tautoj

VIDINĖ DINAMIKA IŠORINĖJ RAMYBĖJ

(Tęsinys)

Kai Valančius turėjo pergyventi Lietuvos mokyklų, bibliotekų, spaustuvių, vienuolių sunaikinimą, tai Matulaitis mojosi atgaivinti vienuolijas, kurios kurtų mokyklas, spaustuves, bibliotekas. (Be kitko, Marijonų biblioteka, jo dėka, tapo didžiausia po VD universiteto). Vienuolijos jam buvo ne uždari, asmeniniam tobulumui ar ramybei skirti židiniai, bet socialinio ir kultūrinio darbo branduoliai. Ta kryptimi jis reformavo keliolika dar užsilikusių vienuolių likučių Lietuvoje ir Lenkijoje, perredaguodamas naujais pagrindais jų konstitucijas. Kurdamas 1918 m. naują Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuoliją, jis buvo laisvesnis joms duoti naują programą, ir ji pasirodė taip toli pramatanti, tokia moderni ir lanksti, kad net dabar, po 50 metų, jai nereikia, kaip kitoms vienuolijoms, reformuotis. Ką jis paliko marijonams ir Marijos Nek. Prasidėjimo seserims kaip gaires, yra būdinga visai jo dvasinei krypti, kurią kvėpė ir kitoms Lietuvoj įsikūrusioms organizacijoms. Tai matyti iš jo paruoštų šioms vienuolijoms "vedamųjų minčių" ir iš jo "Užrašų", išleistų Londone b. m. "Vedamose mintyse" jis pabrėžia vertybių derinimą, kurį vėliau filosofinėje ir pedagoginėje plotmėje vystė St. Šalkauskis. Matulaitis reikalavo derinti principų tvirtumą su priemonių lankstumu, dvasinį brandumą su aktyvumu — ėjimu į visuomenę, asmenų atranką su jų parengimu atskiriems uždaviniams, žiūrint gabumų bei palinkimo. Ypačingai jis pabrėžė autoriteto reikšmę, tačiau ragino paisyti ir asmeninės atskirų žmonių laisvės. Išorinė tvarka net vienuolynuose jam atrodė negalėtų turėti prasmės, jeigu ji nebūtų derinama su atskiro asmens sąžinės balsu. Net organizuotoji visuomeninė veikla, kurią jis pats akstino ir nepaprastai vertino, jo įsitikinimu, nebūtų pilna, jei nustelbtų asmeninio veikimo — apaštalavimo iniciatyvą. Jo žodžiais, veikiant patiems, niekada neužmirštinas dalykas — traukti ir kitus į veiklą, ruošti žmones įvairiems uždaviniams.

"ELTOS" REDAKTORIUS P.E.N.

SUAŽIAVIME

P prof. Algirdas Landsbergis, ELTOS anglų ir lietuvių k. biuletenių redaktorius, š.m. gegužės 10-15 d. dalyvavo Lugano mieste, Šveicarijoje įvykusiame tarptautiniame rašytojų organizacijos P.E.N. suvažiavime. Dalyvavo kaip JAV P.E.N. Centro delegatas. Plačiau sekantiame ELTOS numeryje.

MEDITACIJOS

GYVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DVASIOS METAMS

(Katalikų Kalendorius Žinynas, Kaunas - Vilnius 1986)

 IVa — "Negaliu, nenoriu būti kitokis..."

— "Bet kodėl tu gali, kai nori?"

Ir panori, kai jau būna vėlu?

Kodėl tu panori, kai paklupdo gyvenimas ir ateina neišvengiamos bausmės valanda? "

Žmogus gali padaryti su savim stebuklus, kaip yra pats tapęs kvailu ir beširdžiu nusikaltėliu.

Tik pabūkim atviri:

juk buvai kažkoks apakęs,

įskaudinai kitą,

paleidai laisvėn tavyje glūdintį žvėrį,

išleidai nežabotą žirgą (kaltė — puikybės vaisius.),

Dievui ir žmonėms parodei baisų nedėkingumą,

nes visi iš tavęs tikėjosi ko nors gražaus..

Tik pabūkim ryžtingi:

aš padariau — aš ir prisipažįstu,

aš padariau negerai — aš ir gailiuosi,

aš padariau nedorai — ir daugiau taip nebus, gana,

aš padariau neteisingai — aš ir pataisysiu.

aš pažeminau save — aš ir pasitaisysiu.

PRISIPAŽINSIU.

 IVb — Atleisti kaltes —

— o kito būdo padarytam Blogiui panaikinti nėra. — gali tik vienas Dievas.

Ar į Dievą panašūs žmonės.

Ir šituos žodžius: "Eik ramybėje.

Tavo nuodėmės tau atleistos. Nebenusidėk daugiau" — kartoja kunigas klausykloje vieno Dievo vardu.

Nes žmonės atleisti nemoka, nenori, negali,

ir patys netiki, kad galima būtų atleisti.

Atleidimas prasidėjo ant kryžiaus:

"Atleisk jiems, Tėve, — jie nežino, ką daro",

"Dar šiandien tu būsi su Manimi rojūj".

Atleidimas tęsiasi po kryžium

ir Nugalėjusio ant kryžiaus vardu.

Kaltam reikia atsikaupti — Pačiam.

Prisipažinti ir save apkaltinti — Pačiam.

Atsisteisti už kiekvieną Blogio kruopelę — Pačiam.

Pasikeisti iš pagrindų — Pačiam.

Tapti kitokiam — geram — Pačiam.

Be apsisukimo, be komandos sau pačiam "Aplink",

be teisingo gailėstingumo — "atleidžiu, nebenusidėk" — ATGAILIOS nebūna.

O be šito — lieka nepabaigiama nedalia. Ir pragaras.

Taip pat — amžinas. Kaip prakeikimas.

 IVc — "Aš pasitaisiau, atsiprašiau ir atsilyginau,

tai kam dar eiti išpažinties

ir vėl žodžiu kartoti — žmogui kaip ir aš —

nuodėmes, kurių jau nebėra,

kurias mums visiems užmiršti reikia,

išmesti bedugnėn ir nebesugrįžti prie jų? "

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DE OMRINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2 - Vila

III

FONE: 449-4379

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj., 2 - Vila Sacadura Cabral - S. André

ANTANAS DUTKUS

PO ŠEŠIASDEŠIMT METŲ

LIETUVIŲ EMIGRACIJOS BRAZILIJON ŠEŠIASDEŠIMTMEČIŲ PAMINĖTI

Pradžia nr. 29 (1968) 1986 m.
Tąsa iš Nr. 26 (2011)

60 METŲ LIETUVIŠKAI SPAUDAI

1927 m. liepos mėn 2 d. Šeštadienis. Niekuomet dar nebuvo matyti tiek priplaukusių į Jardim da Luz lietuvių emigrantų, kaip tos dienos popietę. Atrodė, kad buvo ruošiamasi kokiai tai didelei šventei, ar laukiamas sutikti garbingas svečias. Ir iš tikrųjų – visų buvo prisiruošę ta šventiškai sutikti svečią – "BRAZILIJOS LIETUVIŲ" – pirmą lietuvių laikraštį Brazilijoje.

Kas dar gyvas, prisimena pirmąsias emigranto dienas, pirmuosius metus gyventus po svetimu dangumi be lietuviško žodžio, tikrai pasakys, kad tada buvo tamsus ir liūdnas lietuvių gyvenimas. O, sužinoję, kad tą šeštadienį, liepos 2 d., pasirodys svečias ir visus susirinkusius Jardim da Luz pasveikins lietuviškai, būriais atskubėjo jo laukti. Ir jis atėjo. Atėjo mažas, silpnas, bet drąsiais žingsniais įžengė į lietuvių gyvenimą, žadėdamas lankyti mus kiekvieną savaitę.

Tai buvo pirmas lietuviškas laikraštis Brazilijoje. Nuo tos dienos sukako šiandien lygiai 60 metų, kaip primityviausiu būdu, nepalankiomis sąlygomis ir nepalaužiamu ryžtu, du emigrantai – Konstantas Uckus ir Jonas Stankaitis, – pirmieji iškėlė spausdinto lietuviško žodžio vėliavą svetimame krašte plotuose. Kada kelias buvo pradėtas ir "Brazilijos Lietuvis" vėliava plačiai suplevesavo lietuvių kolonijoje, atsirado sekėjų ir daugiau. Vinjetėje parodytiėjusių laikraščių vardai primena mums, kiekvieno jų, gyvenimo eigą ir kovos veiksmus. Visi jie žadėjo lietuvių kolonijai bendrai ar atskiroms grupėms, padėti painiuose gyvenimo vingiuose naują gyvenimą kurti. Tarp vieno ir kito, tiesa, vyko lenktyniavimo procesas, bet tai buvo natūralus istorijos veiksmo reiškinys. Žinoma, išskildavo ir smerktinų išsišokimų, bet užmiršimo meto negenybes ir viskam nuslinkus į praeitį, pagarbiai prisimename 60 metų šešėliais dengiamą lietuviškos spaudos kelią ir sveikiname tuos, kurie sudarė lietuviškos spaudos gretas.

Prie kiekvieno laikraščio tada telkėsi spaudos darbininkai, grupavosi organizacijos. Spauda buvo emigrantų visuomeninio ir kultūrinio pasireiškimo branduolys iš kurio skleidėsi naujos idėjos, formavosi pažiūros į gyvenimą, veržėsi naujos jėgos pozityviam darbui ir kovai su blo-

gybėmis. Tai buvo akstinas, kuris judino koloniją iš pasyvumo ir ragino prie darbo. Kokie jie bebūtų buvę, reikia pripažinti kiekvieno nuopelnus ir įžvelgti, kokią atspindį turėjo lietuvių kultūriniam gyvenime.

Sustoję prie 60 metų amžiaus slenksčio lietuviškos spaudos Brazilijoje, nusiiminimo jausmas mus visus pagauna, kad iš virš dvidešimties buvusių laikraščių ir žurnalų, tokioje didelėje kolonijoje, tepaliko tik vienintelis laikraštis "Mūsų Lietuva", kun. P. Rukšio ir kun. P. Gavėno tvarkomas ir visu pajėgumu palaikomas.

Bus daugiau

BRAZILIJOJE ĖJUSIŲ LIETUVIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ IR ŽURNALŲ ANT GALVIŲ

Tokius turėjome laikraščius

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvass de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

IR LU PASIŽYMĖJO

Italijoje, netoli Aleksandrijos miesto, tarp vynmedžių lysvėmis išraižytų Monferrato kalvučių, yra Lu miestelis. Mažas, kaip trumpas jo vardas, bet garsus. Jo garsumas tačiau nepaeina nei iš augštai vertinamo jo vyno, nei iš pramonės ar gamtos grožio, o iš įvykio, sujdominusių visus, kurie rūpinasi tautų gėriu ir tinkamomis priemonėmis jam atsiekti.

Prieš maždaug šimtą metų Lu atsidūrė religinės krizės katastrofoje. Bažnyčios varpai nutilo – ir jie tylėjo ne tik darbo dienomis, o dažnai ir šventadieniais. Per ištikus penkerius metus Lu buvo be klebono, o aplinkinių bažnytkaimių kunigai tik retai tegalėdavo atsilankyti miestely ir teikti dvasinį patarnavimą.

Vyrai, išvykdami su reikalais į artimus miestelius, galėdavo užsukti ir į bažnyčią mišių išklausyti, bet moterys, amžinai prižiūtos prie namų, ištikus mėnesius nematydavo kunigo. O vaikai augo, it veršukai, be jokio religinio pagrindo.

Nebuvo ir jokio skirtumo tarp sekmadienio ir darbo dienos.

Kas būtų atsikę su tokiais krikščionimis katalikais po kelerių metų?

Žmogus, bendrai, išmoksta branginti dalykus tik juos praradęs; taip ir lujiečiai suprato, kiek vertės parapijoje turi kunigas ir kaip jis reikalingas, tik tai jo netekę. O neturėjo kunigų, nes stigo pašaukimų.

Tai kas darytina? Skųstis ir vien tik aimanuoti nepakanka.

Viena moteriškė, tokia Marija Rotienė, susišaukė pas save pamaldesnes kaimynes ir ėmė jas įtikinėti, kad šitą galinčios ir jos padaryti, o jei galinčios, tai ir turinčios daryti; kad reikia kunigų; kad kunigai kyla tik iš gerų šeimų, ir kad pats Dievas juos sužadina, tik reikia jo prašyti. Ar pats Kristus nepasakęs: "Melskite Pjūties Šeiminką, kad siųstų darbininkų į savo Pjūtį...? Tad reikia ir joms stoti į darbą.

Ir tos geros moterėlės pradėjo melstis, kad ir jų miestely, jų šeimose atsirastų pašaukimų į dvasiškius. Kiekviena jų pasižadėjo daryti visa tai, ką tik gali daryti gera mamytė, trokštanti, kad nors vienas

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6848
SÃO CAETANO DO SUL

PADĖKA

Nepalankiose sąlygose ir kukliai buvo atlaikytos LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS 600 METŲ JUBILIEJINĖS MIŠIOS ir tuo pačiu laiku kun. PETRO RUKŠIO 20 metų kunigystės sukaktis. Reikia stebėtis ypatingai choristų ir maestro F. Girdausko bei V. Tatarūno pasišventimu giedant mišias V. Zelinoj iš ryto ir po piet Mokoje. Gili padėka šv. Kazimiero parapijos vardu, jiems ir visiems dalyvavusiems šventėje.

Noriu dar ypatingai padėkoti BLB-nės pirmininkui Aleksandrui Valavičiui už šventės prakalbą, Mirnai Gaigalienei už sveikinimus kunigystės jubiliatui, artistams Onai Rutkauskienei ir Vladui Jurgučiu už svečių palinksminimą, prie vaišių prisidėjusioms šeiminkėm Marijai Mazurkevičienei, Onai Gorskienei, Veronikai Dimšienei, Aldona Žūtautienei, Aldai Chorociejenei, Onutai Stankūnaitei. Dėkoju taip pat visiems, kurie prisiminė malda, arba sveikino per spaudą, žodžiu, laiškais ar telefonu.

Dievas visiems gausiai teatlygina ir tesužadina mūsų Tautai daugiau pašaukimų.

Kun. Petras Rukšys

jos sūnus, Dievui šaukiant, taptų kunigu. O jei to nebūtų įmanoma, tai nors malda, pasišventimu ir medžiagine auka prisidėti prie seminaristo išlaikymo.

Stebėtinu būdu Viešpats išpildė savo pažadą siųsti darbininkų tiems, kurie jų prašo.

Šiandien beveik kiekviena Lu miestelio šeima didžiuojaši turinti sūnų ar dukterį, kurie, palikę gimtinės vynuogynus, dirbaujasi Viešpaties dirvoj.

Iš 2.800 Lu gyventojų 235 yra kunigai ir 112 seselių; taigi 8 nuošimtis visų gyventojų yra pasiaukoję Dievo tarnybai.

Pašaukimai – Lu miestelio specialybė, neturinti istorijoje nieko panašaus.

Parapijos varpai jau neprivirsti tylėti – ir jų garsas iškilmingai banguoja našiomis Monferrato kalvutėmis. Iš Lu kilę kunigai bei seselės dirba visuose pasaulio kraštuose. Kai kurie jų tapę žymiais veikėjais; vieną ar kitą jų greitai teks išvysti ir altorių garbėj.

Kiek dar bažnytkaimių ir miestų, kur tyli varpai. Ir kiek parapijų neturinčių ganytojo, kiek kraštų be kunigų...

Ir koks pavojus Lietuvai bei lietuviškai išsivijai.

Ir šiandien mums aktualus Kristus žodis: "Pjūtis didelė, bet darbininkų mažai".

Užuot aimanavus ar ką kitą kaltinus, reikia patiems kibt į darbą.

Pirmiausia gi vykdyti Kristaus paskatinimą: "Melskite Pjūties Viešpatį, kad siųstų darbininkų į savo Pjūtį".

O paskui pažvelgti į save, į savo šeimą, aplink save, ir pasižiūrėti, ar kartais neatsiras berniukas, jaunuolis ar net suaugęs vyras, kurs gal nieko kito nelaukia, kaip tik mūsų padrąsinimo, mūsų pagalbos, kad Kristus jį pasirinktų savo darbininku.

Kun. St. Petraitis

JAUNOSIOS KARTOS MUZIKAS

Jaunosios kartos muzikas dr. Bronius Kazėnas yra naujasis Čiurlionio lietuvių liaudies meno ansamblio Klevelande dirigentas ir meno vadovas. Bronius Kazėnas yra profesionalas dirigentas vadovaujantis taip pat Youngstown amerikiečių simfoninio orkestro 150 asmenų chorui, anksčiau buvęs įvairių universitetų kolegijų, jaunimo grupių chorų vadovu. Čiurlionio ansamblis, dabar turintis apie 50 dainininkų, drauge su savo naujuoju vadovu dabar jau ruošiasi koncertui, kurį atliks birželio mėnesio pabaigoje Vašingtone Lietuvos krikščionybės jubiliejinų iškilnių proga.

**PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
ĮRAŠYDAMI JUOS Į KULTŪRINĮ KAZIMIERINĮ FONDA**

JAV KONGRESE ĮVESTOS REZOLIUCIJOS DĖL RELIGINĖS LAISVĖS LIETUVOJ

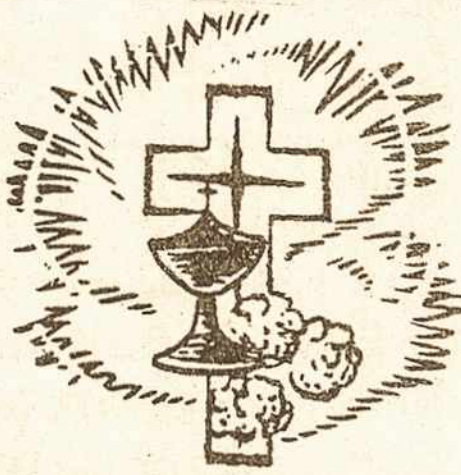
Ketvirtadienį, birželio 11 d., JAV Kongreso Atstovų Rūmuose bei Senate buvo įvestos rezoliucijos užvardintos "Dėl religinės laisvės bei kitų žmogaus teisių paneigimo sovietų okupuotoj Lietuvoj". Nors rezoliucijos, kaip įprasta, įvestos atskirai, jų tekstai beveik tie patys.

Atstovų Rūmų rezoliuciją HR 192 pasiūlė Atstovų Rūmuose organizuojamos Lietuvos Katalikų Religinės Laisvės Grupės kopirmininkai John Miller (respublikonas iš Washingtono valstybės) ir Edward Feighan (demokratas iš Ohio). Senato rezoliuciją S Res. 232 pasiūlė senatoriai Donald Riegle (demokratas iš Michigano) ir Alfonse D'Amato (respublikonas iš New Yorko).

Siūlomos rezoliucijos pažymi, kad šiais metais švenčiama krikščionybės įvedimo Lietuvon šešių šimtų metų sukaktis. Toliau, rezoliucijos atkreipia dėmesį į tai, kad Sovietų Sąjunga, paneigdama religinę laisvę bei kitas žmogaus teises Lietuvoj, pažeidžia įvairias tarptautines sutartis. Rezoliucijose išvardinami religinių teisių suvaržymo aspektai: valdžios pastangos sutrukdyti vaikų religinį auklėjimą; diskriminacija prieš tikinčiuosius bei jų varginimas kratomis, tardymais bei areštais: vienuolių uždraudimas ir valdžios kišimasis į kunigų seminarijos reikalus; persekiojimas kunigų, pvz. kun. Alfonso Svarinsko ir kun. Sigito Tamkevičiaus, kurie sąžiningai atlieka savo pastoracines pareigas, ir kalinimas tokių, kurie gina tikinčiųjų teises; bažnyčių atėmimas iš tikinčiųjų; religinės literatūros gaminimo bei importavimo suvaržymas; ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidėjų kalinimas.

Rezoliucijos taipogi aiškina, kad sovietai neduoda leidimo popiežiui Jonui Pauliui II aplankyti Lietuvos tikinčiuosius ir kitais būdais stengiasi sumažinti Lietuvos krikščionybės jubiliejaus reikšmę.

Rezoliucijose tvirtinama, kad Senatas ir Atstovų Rūmai krikščionybės jubiliejaus proga sveikina lietuvių tautą; parei-

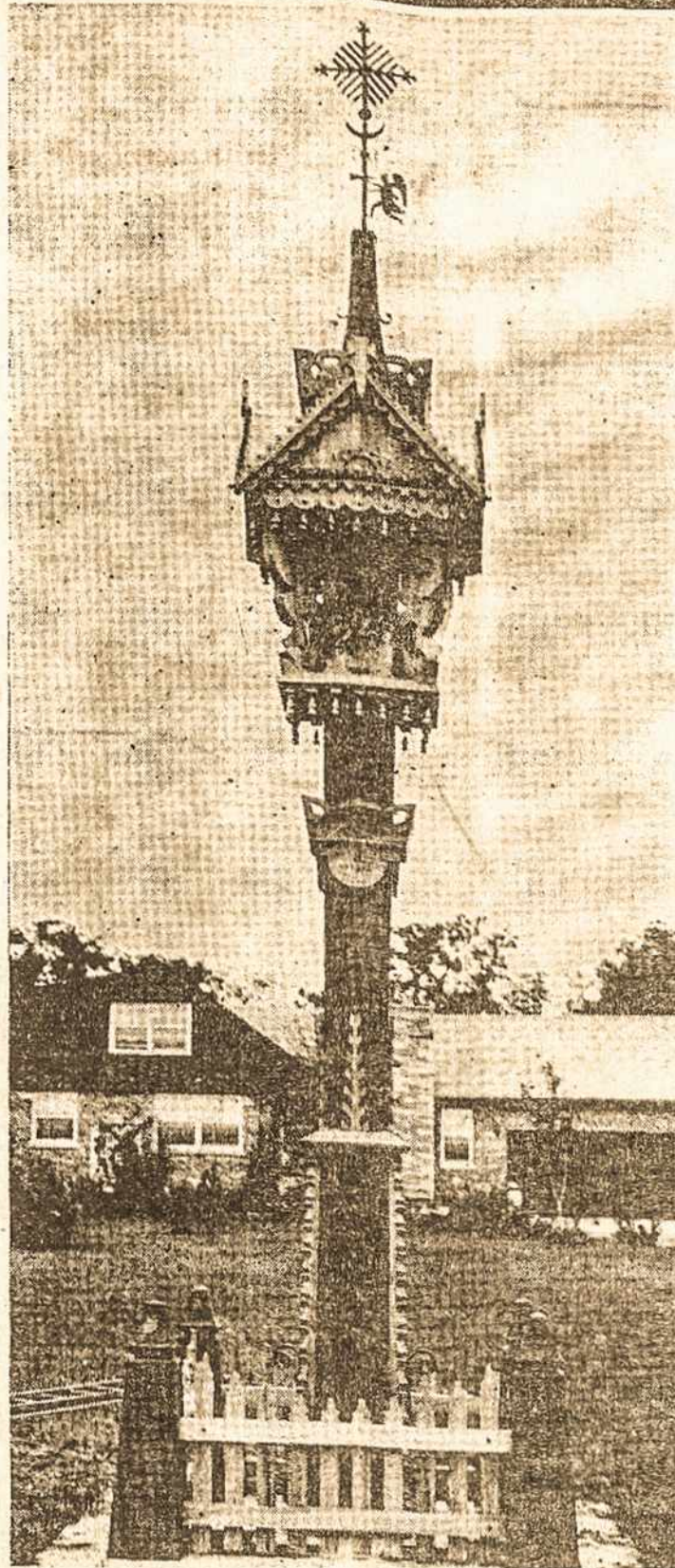
Didžiai Gerbiamai Tautietei

MARIJAI AMBROZEVIČIŪTEI – CATAFAY

amžinybėn iškeliavus, reiškiame gilią užupjautą dukrai Anitai ir sūnui Tomui su šeimomis bei visai Ambrozevičių giminei.

Liūdime kartu.

Halina ir Algirdas Mošinskiai

Lietuviškas kryžius

kia paramą tiems lietuviams, kurie persekiojami už jų pastangas naudotis religinės laisvės teise; skatina JAV prezidentą, valstybės departamento sekretorių bei JAV delegaciją Helsinkio akto peržiūros konferencijai Vienoj toliau pasisakyti prieš religinės laisvės engimą visur, o ypač Lietuvoj šiais jubiliejiniais metais, ir prašyti JAV sąjungininkų paramos šiam žygiui; ir prašo Sovietų Sąjungą, kad ji laikytųsi tarptautinių sutarčių,

įskaitant pastraipas liečiančias religinę laisvę.

Senato rezoliucija S Res. 232 nukreipia Senato užsienio reikalų komitetui. (Senate Foreign Relations Committee), o Atstovų Rūmų rezoliucija HR 192 – į Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetą (House Foreign Affairs Committee). Senato rezoliucijai ieškoma kosponsorų. Atstovų Rūmų rezoliucija, be kongresmenų Miller ir Feighan, turi dar 42 kosponsorius (sąrašas pateiktas žemiau).

Ir vienai ir kitai rezoliucijai reikalinga daugiau kosponsorų, kad jos nedelsiant būtų pravestos. Todėl lietuviai raginami skambinti savo senatoriams (išskyrus Riegle ir D'Amato) bei kongresmenams (jei kongresmeno pavardė nėra pažymėta žemiau), juos prašyti, kad senatoriai sutikrų tapti kosponsoriais Senate Resolution 232, o atstovus, -es kongrese, kad kosponsoruotų House Resolution 192.

Galima skambinti kongresmenų bei senatorių vietinėm įstaigom arba kreiptis tiesiog į jų Washingtono būstines (telefonas: 202-224-3121). Norintys daugiau informacijų apie rezoliucijas gali skambinti Lietuvių Informacijos Centro būstinei Washingtono (telefonas: 202-347-3177).

Minėtos rezoliucijos dėl religinės laisvės Lietuvoj buvo įvestos naujai įsteigto Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos – Lietuvių Informacijos Centro skyriaus Washington'e iniciatyva, kurio vedėjas Viktoras Nakss.

Štai sąrašas kongresmenų, kurie iki šiol yra sutikę kosponsoruoti HR 192: Miller (Washingtonas), Feighan, Annunzio, Applegate, Bentley, Biaggi (NY), Gardin, Courter, Daub, Dewine, Durbin, Dwyer, Fish, Frank, Frenzel, Gilman, Green, Hoyer, Hughes, Hyde, Inhofe, Kaptur, Lagomarsino, Levine, Lipinski, Lukens, Manton, McGrath, Morehead, Murphy, Neal, Owens, Porter, Ritter, Russo, Scheuer, Smith (Florida), Solomon, Stratton, Torricelli, Walgren, Wortley, Yatron, ir Young (Florida).

(LIC)

PIRMYN Į KOVĄ UŽ TĖVYNĘ,
UŽ BRANGIĄ ŽEMĘ LIETUVOS.
GARBĖ TĖVAMS, KURIE JĄ GYNĖ,
IR KAS UŽ ATEITĮ KOVOS.

Maironis

COMERCIAL SUEIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaláa, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

MAŽOJI LIETUVA

Antrajam pasauliniam karui pasibaigus, Rytprūsių provincija buvo padalinta į dvi puses; pietinė pusė teko Lenkijai, o rytinė teritorija, taigi ir Mažoji Lietuva atiduota Sovietų Sąjungai. Svarbu pabrėžti, kad Mažoji Lietuva, pagal susitarimą Potsdame, atiduota Rusijai ne nuosavybėn, o tik laikinam administravimui. Tačiau jau 1945 m. spalio 17 d. Sovietų Sąjunga inkorporavo Mažąją Lietuvą į Rusijos sovietinę Federatyvinę Socialistinę Respubliką ir ją pavadino "Kaliningradskaja oblast". Reiškia, kad Sovietų Sąjunga valdo Mažąją Lietuvą be jokio teisinio pagrindo kuri jai niekad nepriklausė istoriniu bei etnografiniu atžvilgiu ir pagaliau teisybės pagrindu.

Tos Mažosios Lietuvos dalies svarbesnieji miestai yra: Karaliaučius (vokiečių vadinamas Königsberg, o sovietų — Kaliningrad), Tilžė (Tilsit — Sovietsk), Isrutis (Insterburg — Černiachovsk), Gumbinė (Gumbinnen — Gusev) ir kiti. Jau vokiečių naciai naikino lietuviškus vietovardžius, bet dabartiniai šeiminkai rusai juos išrovė su šaknimis.

Istoriniai įvykiai nebuvo palankūs baltų giminėms, nes iš gausios šeimos išliko tik lietuviai ir latviai. Įvairios gentys gyveno plačiai išsidėsčiusios Baltijos pajūryje; gyvenamieji plotai vakaruose siekė žemutinę Vyslą, apėmė Nemuno ir Dauguvos baseinus. Kur rytuose baigėsi prūsų gyvenamieji plotai, kur prasidėjo lietuvių gyvenvietės, gal tik kalbotyra galėtų atsakyti.

Dažni slavų puldinėjimai, nebuvimas vienijančių jėgų lėmė, kad tų laikų pažangiausia baltų giminė prūsai kartu su kuršiais sukniubo po šarvuotu kryžiuočių batu. Paskutinės pastangos sujungti jėgas jau buvo pavėluotos.

Prūsams, kuršiams, sūduviams ir kitoms baltų šakoms netekus laisvės, nuo XIII š. iškilo kita baltų giminė — lietuviai galbūt žuvusių genčių dėka, kurios buvo lyg skydas, pridengęs rytines baltų gimines, kol jos sudarė valstybę ir išliko iki šių dienų. Kai Lietuva buvo pajėgi pagelbėti kitoms giminėms, gal jau buvo per vėlu, nes šalia jos iškilo kita pajėga — lenkai.

Istorijos eigoje atgavome nepriklausomybę ir 1923 m. sausio 15 d. dalį buvu-

Sveikiname

CHORVEDĮ LIUDĄ RALICKĄ
gimtadienio proga (VII.15)

Linkime gražios darbuotės lietuvių tarpe, geros sveikatos ir gausių Dievo malonių.

Šv. Kazimiero parapijos kunigai
Choristai ir gerbėjai

sios Prūsų Lietuvos, kurią dar 1784 m. sudarė Isrutės apygarda su Tilžės, Ragainės ir Klaipėdos sritimis. Labai mažai pažįstame tą Mažosios Lietuvos dalį, tad verta susipažinti su eile jos vietovių.

Kelionė per Mažąją Lietuvą

Keleivis išplaukęs iš Kauno greitu laivu, nepajunta kaip praplaukia Nemuno pakrančių gyvenvietes — Zapyškį, Vilkiją, Veliuoną, Gelgaudiškį ir Jurbarką. Ir štai už Jurbarko, prie Smalininkų, prasidėjo buvusi siena, kuri skirdavo Mažąją Lietuvą nuo D. Lietuvos. Krantai lėkėte ir tik prie Ragainės darosi įvairesni.

Toliau plaukiant upės vingiais, iškyla medžiais apaugęs Rambyno kalnas. To kalno viršūnėje anksčiau gulėjo didelis akmuo, ant kurio degė amžinoji ugnis Perkūno, Praamžiaus, Praurimės, Laimos ir kitų dievų garbei. 1871 m. vokiečiai malūnininkas tą akmenį suskaldė. Dalis kalno, Nemuno srovei plaunant nugriuvo. Kalno papėdėje gyveno M. Lietuvos patriarchas M. Jankus, turėjęs Bitėnų kaimą spaustuve, kurioje caro laikais atspausdino nemaža draudžiamų knygų.

Tęsiant kelionę toliau praplaukiame gerai visiems žinomą, istorinę Tilžę. Ties Tilže, Lietuvos pusėje randasi Panemunės miestelis, Nemuno srovė čia silpna, nes upė teka žemuma. Štai vaga suskyla į dvi atšakas — Rusnę šiaurėje ir Gilėją pietuose, kurią rusai pavadino Natrosovka. Didžiūma vandens masės nuteka Rusnės atšaka, o ši atšaka vėl suskyla į kelias atšakas, kurių vandeningiausias yra Skirvytė ir Atmata. Prie Atmatos laivas sustoja paskutiniame upių uoste Rusnėje. Ten anksčiau būdavo sutvirtinami sieliai ir iš mažesnių laivų prekės perkraunamos į didesnius, Kuzimarių laivybai tinkamus laivus.

Už Rusnės yra Uostadvaris su marių švyturiu ir iš čia jau matosi Kuršių marios. Šios marios yra didžiausias Lietu-

vos vidaus vandenų telkinys. Jas sparčiai užneša Nemuno srovė ir sakoma, kad marios kasmet susiaurėja maždaug 20 m. Už tai vandenys nėra gilūs, daug sekumų ir giliausios vietos siekia 10-12 m. dėlto yra gausu žuvies.

Plaukdami Kuršių mariomis, paliekame Ventės Ragą su švyturiu ir paukščių žiedavimo stotimi. Dar toliau rytiniame krante pasileika žvejų gyvenvietė Kintai. Vieni laivai plaukia tiesiai į Klaipėdą kanalą, kiti — Kuršių mariomis. Laivas pasuko skersai marių į Neriją, tą vieną iš gražiausių pasaulio vietovių, sakytume, Lietuvos gamtos perlą. Čia atkeliavęs, ant kopų sustoji apsvaigęs: platybė vandens ir baltieji kalnai — tai Nerijos garsiosios kopos.

Šioji jūros ir vėjų žemė geologiniu požiūriu dar yra jauna, ne daugiau kaip 5000 metų. Miškai ten atsirado akmens amžiuje. Dažnai juos sunaikindavo gaisrai ir kartais negailestingos žmogaus rankos. Žmonių ten gyventa senokai, gal net prieš 3-4000 metų. Siautėjo vikinagai, vėliau per Neriją traukė kryžiuočiai, dar vėliau žygiavo švedų, rusų ir prancūzų kareiviai. Ypač nukentėjo per antrą pasaulinį karą.

Laivas prisišliejo gražuolės Nidos priplaukoje, daug vasarnamių ir vasarotojų miestelyje. Keleiviams išlipus ir įlipus, laivo kelias mariomis vedė į pavėsingąją Juodkrantę. Palikę kairiame šone ramias Pervalkos ir Preilos vasarvietes, stebina ir artėjantį rytinį marių krantą, kuris tiesiasi Dravernos ir Lūžijos lyguma.

Iš Juodkrantės laivas, taškydamas į šonus vandenį, skuba į Smiltyną, paskutinę vietovę Nerijoje, kuri yra Klaipėdos lyg "Miami Beach". Keltu pasukę Klaipėdą, apžiūrime įdomesnes miesto vietas. Toje vietoje jau buvo gyventa žmonių prieš 10.000 metų. Pirmaisiais šimtmečiais ten, spėjama, lankydavosi Permos pirkliai.

Apžiūrėję miestą, susirandame autobusą, kuris gintariniu pajūriu važiuoja į šiaurę — į Palangą, Šventąją. Norintiems pajūriu keliauti toliau į šiaurę, galima pasiekti buvusį Šventosios žvejų uostą. Neilgai trukus autobusas, persirites per buvusią dirbtinę sieną tarp Mažosios Lietuvos ir viso mūsų mielo krašto, sustoja Palangoje.

Vyturys

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTD.

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

MŪSŲ ŽINIOS

NAUJOS MŪSŲ LIETUVOS KAINOS

Nuo metų pradžios spaudos materiolas ir popierius pabrango 3 – 4 kartus, o ML turėjo tik mažą prenumeratos ir dar mažesni atskiro numerio pakėlimą. Taigi ir mes turime aktualizuoti mūsų kainas, kad nedirbtume su didesniais nuostoliais.

Nuo liepos mėnesio METINĖ PRENUMERATA pakeliama ant Cz.500,00, atskiro numerio kaina Cz.10,00, GARBĖS LEIDĖJAS Cz.800,00, skeibimo skilties (coluna) cm. Cz.30,00. Mažiausio skelbimo kaina: Cz.100,00.

SUSITUOKĖ BUMBLIS SU MARCINKEVIČIŪTE

Šio mėn. 4 dieną, susituokė civiliniai Aleksandras Bumblis su Jenny Marcinkevičiute. Tik šeimos nariai dalyvavo metrikacijos akte. Religinės apeigos įvyks Lietuvoje į kur sutuoktiniai išvyksta kartu su lietuvių ekskursija ir jas turėtų atlikti Prel. P. Ragažinskas.

EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Puikioj nuotaikoj, 40 asmenų sudarė ekskursiją į Lietuvą kuri išvyko šio mėn. 13 dieną, iš Gongonhas, per Luftansą. Tai jaunesnių ir senesnio amžiaus tautiečiai. Dalis pirmą kartą pamatys Lietuvą. Įdomu, kad grupėj randasi 8 Lituaniškos sodybos šeimų nariai ir dalis yra mišrių šeimų dalyviai. Tai reiškia netik lietuviai bet ir italų, portugalų, jugoslavų ir austrų kilmės žmonės turės progos pažinti Lietuvą.

JT

JUBILIEJINIAI PAŠTO ŽENKLAI

Vatikano paštas birželio 2 d. išleido pašto ženklų seriją, skirtą Lietuvos Krikšto 600 metų jubiliejui atžymėti. Serija išleista 550-ies tūkstančių egzempliorių tiražu ir ją sudarys trys pašto ženklai 200, 700 ir 3000 lirų vertės. Ženkluose, kuriuos sukūrė italė dailininkė Maria Maddalena Tuccelli, baltame fone vaizduojami po vieną trys lietuvių liaudies meno kūriniai — Kristus Rūpintojėlis iš Lietuvos Kankinių koplyčios šv. Petro bazilikoje Romoje, Sopulingoji Dievo Motina su Kristaus kūnu ant kelių ir dviem angelais iš abiejų šonų, ir būdinga lietuviška koplytėlė.

Tą pačią dieną Vatikano paštas išleido dviejų ženklų seriją Latvijos evangelizacijos 800 metų sukakčiai atžymėti.

(K.L.)

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
Informações: tel.273-0338

Šio mėn. numerio GARBĖS LEIDĖJAS

PETRAS BAREIŠIS

Mielam mūsų savaitraščio skaitytojui širdingai dėkojame už paramą spaudai.

ML redakcija ir administracija

1987 m. Rugpiūčio (agosto) 2 d. Sekmadienį, 17 val.

Šv. Kazimiero Parapijos Salėje

ESTRADINIS KONCERTAS

Filmas - Kasėtė

Išpildo Vilniaus Televizijos artistai

Dainuoja Ona Valiukevičiūtė

Lietuviškos ir tarptautinės dainos

Baletas-Humoras

Bilietai bus parduodami prie salės

Kaina Cz\$. 50,00

Pelnas skiriamas Brazilijos stovų kelionei į Australiją, į Pasaulio Jaunimo Kongresą

GENE ir ANTANAS GIRČKAI, madingų rūbų fabriko savininkai, CHOPPERIA ALEX, Bom Betirev vedėjai, Mūsų Lietuvos skaitytojai ir rėmėjai su skelbimais, išvyko Lietuvon su ekskursija. tikimasi, kad kelionė gerai poiseks ir linkime laimingai parvažiuoti namo su geriausiais išpūdžiais.

CHOPPERÁ — ALEXCHOPP LTDA. turėjo įdėtą savo restorano aprašymą ir propagandą per karnevalą didžiausiame S. Paulo dienraštyje - O ESTADO DE S' PAULO turistiniame priede. Malonu, kad mūsų bičiukai taip drąsiai garsinasi. Tikimės, kad jų vedamas restoranas turėtų kuo didesnę pasisekimą. Kaip sakoma: a propaganda é a alma do negocio.

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ, LIETUVOS PRENUMERATA, tai išsityti čekį, Francisco Gavėnas arba Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

MŪSŲ MIRUSIEJI

ANTANAS KUMELYS

po sunkios ligos, mirė birželio 28 dieną Beneficência Portuguesa ligoninėj, turėdamas 63 metus. Daug metų gyveno V. Zelinoj. Buvo palaidotas V. Alpinos kapinėse. Liūdesyje liko Motina, žmona Stasė, brolis, sesuo ir keturi vaikai su šeimom.

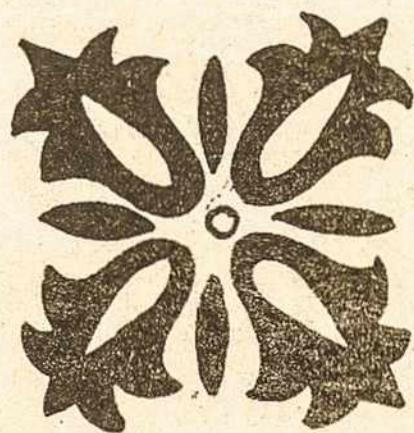
JUOZAS STEPULIONIS staigia mirė birželio 5 dieną Rusų Senelių namuose Itaqueroj. Velionis daug laiko gyveno Mokoj, o paskui virš 10 metų buvo senelių namuose Itaqueroj. 7-tos dienos mišios buvo atlaikytos birželio 11 d. senelių namų koplyčioje. Nuliūsi liko žmona Marija.

Sveikiname

VERONIKĄ DIMŠIENĘ

didelę Mūsų Lietuvos ir parapijos talkininkę gimtadienio proga (VII.19). Linkime daug darbinių metų, geros sveikatos ir gausios Dievo palaimos.

Šv. Kazimiero parapijos kunigai
ML-vos talkininkės
Labdaros Ratelis

MŪSŪ LIETUVA

EM PORTUGUÊS NR. 16 (174)

Suplemento do Jornal Cultural

MŪSŪ LIETUVA NR. 28 (2013) 16.VII.1987

Rua Juatindiba, 28 - Pque. Moóca

03124 SÃO PAULO, SP (f.273.0338)

VEM AÍ...

APRESENTAÇÃO DA TV VILNIUS
ENTRE NÓS

Pela primeira vez no Brasil, no dia 2 de agosto próximo, domingo, às 17 horas, no salão da Paróquia de S. Casimiro, teremos a oportunidade de assistir, um video-cassete de um programa artístico da TV de Vilnius. Será projetado numa tela própria, de modo que o público presente poderá assistir com perfeição, como um filme.

Trata-se de um programa alegre e variado, no qual Ona Vaitkevičiūtė, uma das mais festejadas cantoras da Lituânia, apresenta belas canções lituanas e internacionais, algumas delas bem conhecidas. A maioria das canções Ona Valiukevičiūtė canta em lituano, uma em inglês e outra em russo. Há também exibição de danças, apresentação de um conjunto de capela e de um cantor que entoa canções em espanhol. Enfim, o programa é bastante variado, com mais de uma hora e meia de duração.

Os convites serão vendidos na porta e custarão Cz\$.50,00 por pessoa, destinando-se a renda para a viagem dos nossos candidatos ao Congresso Mundial da Juventude Lituana que se realiza no fim de dezembro e começo de janeiro, na Austrália.

≡ CONVITE ≡

Participem do Baile do Nemunas
dia 8 de agosto às 21 hs. no Salão da Sajunga.
Convites no Bazar Sveikas,
Rua das Roseiras, 411, tel. 273-2317

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
Informações: tel.273-338

Henrique L. Alves

EMOÇÕES DA LITUANIDADE

Vivi nos últimos dias uma série de emoções, todas elas carregadas de intensa vibração, depois do lançamento da 2a. edição da biografia "Perfil de Afonso Schmidt", em Cubatão e São Paulo. Esse livrinho, publicado em 1961, retornou numa promoção da Prefeitura Municipal de Cubatão, sob a égide da Biblioteca Municipal que leva o nome do autor de "Menino Felipe". Foi na véspera de São João que autografei mais de trezentos exemplares do livro, para os cubatenses, todos ávidos em reencontrar no perfil os dados essenciais para melhor conhecer o escritor. Foi uma tarde que ficou marcada no tempo e ainda hoje, continuo a receber a louvação que me surpreende. Valeu esse reencontro no tempo com Schmidt já referido em crônica.

Agora, emocionado e ainda com impactos dessa emotividade, participei da sessão solene da Academia Brasileira de Letras, onde fui receber o Prêmio "Afonso Arinos", para o meu livro de contos inéditos "A Pomba de Leme". Viajei ao Rio de Janeiro de automóvel, com meus filhos Henrique Vitautas e Mauricio Remo e minha irmã Wanda. Um itinerário de tantas lembranças na avenida de multinacionais, cujo percurso tenho realizado ao longo da minha vida com gratas satisfações. Ao chegar à Academia, a confusão generalizada de manifestantes que ocupavam o Presidente da República, segundo é de conhecimento dos leitores. Adentrando, encontro sempre amigos, acadêmicos de meu relacionamento, conhecidos de lides literárias. Foi emotivo o reencontro com tanta gente consagrada no tempo. Era pela quarta vez que iria ser sagrado pela Casa de Machado de Assis, recebendo um prêmio que honra e dignifica.

O acadêmico José Sarney e Presidente da República fez parte da mesa, presidida por Austrágésilo de Athayde e secretariada por Dom Marcos Barbosa, contando com presença de Moreira Fran-

co, governador do Estado do Rio de Janeiro e General Bayma Denis. E com o auditório lotado, Austregésilo de Athayde, procede a entrega dos prêmios e desejo prestar homenagem a todos os laureados, muitos deles companheiros dessa jornada literária. Citarei o patrono do prêmio e seu vencedor:

Prêmio "Monteiro Lobato" — Ayeska Paula Freitas; "Olavo Bilac" — dividido entre Astrid Cabral e Cesar Leal; "Silvio Romero" — Antonio Carlos Secchin e José Fernandes; "Francisco Alves" — José Augusto Fernandes; "Artur de Azevedo" — Stella Leonardos; "Assis Chateaubriand" — Adelto Gonçalves e Olga Savary; "José Veríssimo" — Paiva Gonçalves e Hélio Lopes e "Afonso Arinos" — Patricia Bins e Henrique L. Alves.

O acadêmico Barbosa Lima Sobrinho, leão da Academia (ele foi eleito em 1938) outorga a medalha "Machado de Assis" ao empresário Jonice Tristão, por sua contribuição para a restauração do Solar da Baronesa, situada no município de Campos, Estado do Rio de Janeiro, onde a Academia instala a Biblioteca "Varnhagen", a mais completa "brasileira" do mundo, com 200 mil volumes. Falou em nome dos laureados o ensaísta Paiva Gonçalves.

Compareceram os acadêmicos: Abugar Renault, Aurélio de Lyra Tavares, Aurélio Buarque de Holanda, Afrânio Coutinho, Dom Marcos Barbosa, Barbosa Lima Sobrinho, Francisco de Assis Barbosa, Ciro dos Anjos, Mário Palmário, Evaristo Moraes Filho, Eduardo Portela, Ledo Ivo, Arnaldo Niskier e Vianna Moog.

Um dia de muita glória para este escritor que tem o signo da lituanidade, buscando no cotidiano, reciclar tantas aspirações. Um livro que chega para o meu encanto, consagrado com o prêmio e espero vê-lo editado este ano para o crivo da crítica e a avaliação do leitor.

Essa onda de emoções da minha lituanidade, fez com que estivesse ausente das comemorações do 20º aniversário de sagração sacerdotal do pe. Pedro Ruksys, amigo de todos, chamado na intimidade de pe. Pedrinho. Foi no dia de São Pedro e por falta de comunicação, acabei ausente desse importante evento. Eu que sou admirador da atividade constante do pe. Pedrinho, em sua constante orquestração da gráfica, do "Mūsų Lietuva", das atenções sacerdotais e outros compromissos. Fico empolgado pela sua preocupação maior que é o curso audio visual de lituano, procurando preservar no Brasil o ensino desse idioma de real importância. Sei que o método utilizado é bem superior aos cursos em video-cassete apresentados nos Estados Unidos. Estou com as lições e algumas fitas para reciclar meus conhecimentos de lituano e o farei com entusiasmo em breve. Tenciono rever essa identidade lituana, com o objetivo de marcar

uma presença maior na interligação com os lituanos. Desejo saudar as duas décadas dedicadas ao sacerdócio, onde o pe. Pedrinho tem devotado suas horas com a plenitude de seu ofício e justificar ausência, pura e exclusivamente por não ter recebido comunicação.

Outro acontecimento marcou o jubileu de prata de sacerdócio do pe. João Benedicto Vellani, Major Capelão da Polícia Militar, cuja participação se deve ao meu hábito de assistir a missa das 18 horas, na Catedral Metropolitana de São Paulo. A Capelania Militar recebeu um público a lotar a nave, com ofício celebrado por Dom Paulo Evaristo Arns, presença de Wilson Correia Teixeira, Comandante Geral da Polícia Militar e autoridades. Participantes do evento a Banda Sinfônica da Polícia Militar, sob regência do Major João Antão Fernandes e do Coral sob comando do 1º Sargento José Miczuki.

O pe. Vellani a dirigir a Capelania Militar de Santo Expedito, localizado a Rua Jorge Miranda, 284, no bairro da Luz, em sua homilia evocou emocionalmente seu itinerário, percorrido desde a sua Minas Gerais, passando pelas igrejas de Canindé, do Pari, de Bariri, da Moóca, (em especial do meu bairro, a de São Januário) para chegar a de Santo Expedito, onde ministra seu sacerdócio com a humildade e sabedoria de sempre.

Neste roteiro crivado de evocações, procurando palavras que bailam no espaço, desejo registrar efusivos cumprimentos aos padres Pedrinho e Vellani pela jornada que cumprem com estoicismo. Um registro pelo respeito dedicado por ambos ao sacerdócio cristão com a grandeza que os apresenta aos contemporâneos. É a certeza de que merecem a louvação que lhes foi proporcionada.

Henrique L. Alves — Diretor do Centro Cultural "Francisco Matarazzo Sobrinho"

ESPORTE

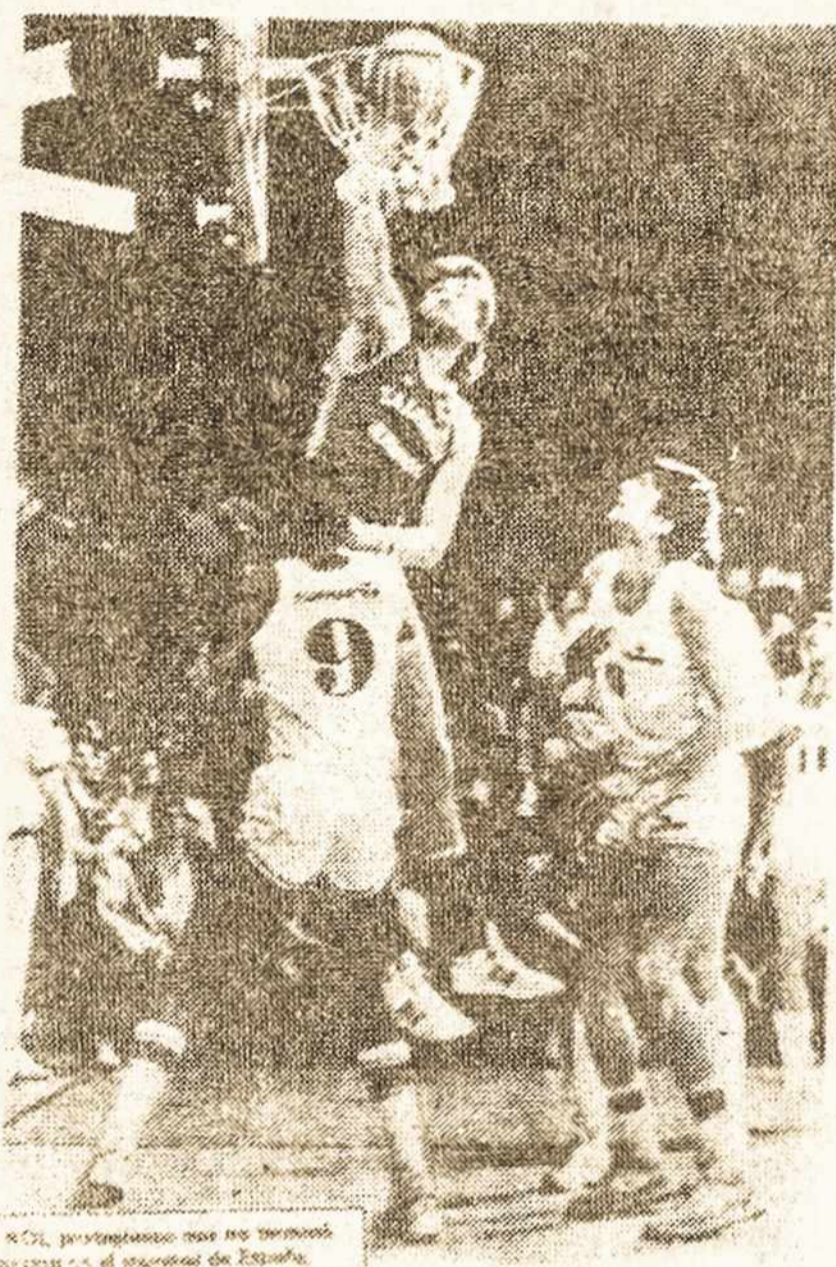
LITUÂNIA — POTÊNCIA MUNDIAL EM BASQUETE

O basquete na Lituânia é o esporte mais popular e ultimamente tem alcançado enorme sucesso nas competições internacionais. O quinteto Žalgiris, de Kaunas, tem se apresentado em diversas cidades da Europa, Estados Unidos e América do Sul. Sabonis é a sua maior estrela e é considerado como maior cestinha da atualidade.

Este ano, Žalgiris levantou pela segunda vez, o título de campeão da União Soviética. Na disputa final pelo título, perdeu a primeira partida, disputada em Kaunas, contra o CASK, de Moscou, por 92-81, com ausência de Sabonis. Entretanto, na segunda partida, realizada em Moscou, reabilitou-

Ferro, brillante subcampeón

ZALGIRIS KAUNAS, LA APLANADORA LITUANA

EL ROL protagonista más en términos de acción en el momento de España, cuando Arvidas Sabonis en los últimos minutos de la Copa Intercontinental. En la escena anterior con su característica fuerza de jugador que Juan Antonio (20) de Maccabi (8) pueden estar a cualquier momento.

E

se vencendo por 70 a 67 e, finalmente, na melhor das três, realizada novamente em Moscou, já com a presença de Sabonis, venceu na prorrogação, por 103 a 93, sagrando-se campeão da União Soviética, pelo segundo ano consecutivo.

Seus principais astros, além de Sabonis, são Chomičius, Jovaiša, Kurtinaitis e Civilis, que integram, como exceção do último, a seleção da União Soviética.

No mesmo ano, o quinteto juvenil do Žalgiris, vencendo o ASK, de Kiev, por 80-65, também sagrou-se campeão da União Soviética da categoria.

Aliás, é bom lembrar que desde os tempos da Lituânia livre, temos tradição em basquete. A Lituânia foi campeã da Europa em 1937 e 1939. Em 1937, o campeonato europeu foi disputado em Riga e a Lituânia venceu a partida final, a título, sagrando-se campeã da Europa, pela primeira vez. Estourada a Segunda Guerra Mundial e invadida e ocupada pela URSS, somente nos últimos anos a Lituânia o seu potencial basquetebolístico. Infelizmente, quase sempre as competições são realizadas em nome da União Soviética e não raras vezes os lituanos eram apresentados como russos. Entretanto, as colônias lituanas tem reagido ultimamente e a imprensa européia está cada vez identificando Žalgiris, como clube lituano. Em 1985, Žalgiris disputou o campeonato europeu, enfrentando o ASVEL, de Lyon. A imprensa francesa não poupou elogios ao quinteto lituano, onde no "L'Equipe" sob o título "Au Pays D'Arvidas Terrible" (no País do terrível Arvidas) descreveu Žalgiris, como equipe da Lituânia, que era independente de 1918 a 1940 e que agora achase incorporada à União Soviética. Seus atletas são lituanos e não russos, de Kaunas, antiga capital da Lituânia. Em Lyon, em 1985, Žalgiris venceu a equipe francesa ASVEL por 93 a 88, em partida semi-final. Todavia, disputando a final em Grenoble, contra o Barcelona da Espanha, Žalgiris não foi feliz, perdendo por 77 x 73 e conquistando naquele ano, apenas o título de vice-campeão da Europa.

Em 1906, no torneio Copa William R. Jonas, realizado de 9 a 14 de agosto, em Buenos Aires, Žalgiris venceu o Monte Libano do Brasil, por 83 a 81, o Porto Rico por 93 a 87, reabilitou-se contra o Cibona, da Iugoslávia, por 104 x 77, de quem havia perdido em Madrid e venceu o Ferro Carril Oeste, da Argentina, na partida final, por 84 a 77, conquistando assim a importante Copa em disputa.

A imprensa argentina confundiu inicialmente os lituanos como russos, mas, graças aos membros da imprensa lituana, Arturo Mičiudis e Jonas

N ã o P e r c a

Pela primeira vez no Brasil

Em 2 de agosto de 1987, às 17 horas (domingo)
no Salão Paroquial de São Casimiro

Rua Juatindiba, 28 — Pque da Moóca

PROGRAMA ARTISTICO DA TV DE VILNIUS

Video-cassete projetado no telão
com a cantora Ona Valiukevičiūtė

Canções lituanas e internacionais

Programa variado.

Entrada: Cz\$.50,00 — O lucro destina-se a viagem dos nossos representantes ao Congresso Mundial da Juventude Lituana na Austrália.

Dr. Algis Norvilas

Prof. de St. Xavier Coledge — Chicago

PROBLEMAS DE BILINGUISMO

Tradução e adaptação de Jonas Tatarūnas

Últimamente, no meio da nação lituana, como também em muitas outras pequenas nações, cada vez mais realça o problema de bilinguismo. Talvez, pela primeira vez na história da nação lituana, se aproxima o tempo em que todos os lituanos serão bilingues, isto é, falarão o lituano e ao mesmo tempo também uma outra língua, de cunho internacional: o inglês, espanhol, alemão, português, etc. A realidade de bilinguismo na Lituânia, reconhecem os próprios lituanos. No seu livro "A Psicologia do Multilinguismo", o pedagogo A. Jacikevičius reconhece abertamente que se na Lituânia independente entre 10°/o e 20°/o dos habitantes eram bilingues, na Lituânia soviética dentro de algum tempo, todos os cidadãos serão bilingues. Esse caminho, para o bilinguismo do povo em geral, não acontece livremente mas, forçado pelas circunstâncias políticas. Na Lituânia ocupada pelos russos, as crianças desde os primeiros anos escolares, são obrigadas a aprender diariamente o russo, enquanto que os lituanos espalhados pelo mundo, se encontrando no ambiente de outras nações, absorvem livremente o idioma da nação em que vivem.

Pelas circunstâncias atuais, os lituanos não podem deixar de se interessar pelo bilinguismo. Todavia, antes de se verificar a importância do bilinguismo, em primeiro lugar é necessário separar o bilinguismo na Lituânia daquele que ocorre no exílio. Embora haja entre a Lituânia e os lituanos residentes no exterior muitos aspectos em comum, eles são, na maioria das vezes, na realidade diferentes. Isso ocorre por que as condições em que o bilinguismo se apresenta, são totalmente diferentes. Na

ESPORTE

Cunca, fez com que o público argentino soubesse distinguir Žalgiris, com equipe lituana de Kauna cidade da Lituânia, atualmente incorporada à União Soviética.

Resta, por fim, falar de Sabonis. Referindo-se a ele, a imprensa esportiva mundial o considera simplesmente fenomenal, sendo o único que no momento, teria condições técnicas de integrar equipes profissionais de basquete dos Estados Unidos. Sabonis tem atualmente 22 anos, 2,20 m de altura e 150 kg. de peso. Começou a jogar basquete aos 16 anos. O seu prestígio, principalmente Lituânia, é tão grande que pode ser considerado como uma espécie de Pelé branco em basquete. Devido a uma grave contusão durante uma partida pela seleção soviética disputada recentemente em Atenas, Sabonis está se recuperando dessa contusão numa clínica de Kaunas.

J T

Lituânia, todo o povo é obrigado a aprender a segunda língua, ou seja, o russo, no exílio o lituano aprende a segunda língua de modo natural, premiado pelo ambiente do país em que vive. Por isso a situação do bilinguismo na Lituânia e no exílio deve ser examinada separadamente. Em relação a Lituânia, seria interessante perguntar: quais os pontos da política russa que obriga os lituanos a se tornarem bilingues, e em que grau o bilinguismo se expande nas diferentes regiões da Lituânia, principalmente, comparando a cidade com o campo, se a imposição do idioma russo muda as condições linguísticas e o uso do idioma lituano na Lituânia. No aspecto dos emigrados lituanos saltam as seguintes indagações: qual a influência que o bilinguismo exerce no relacionamento do país com o emigrado, quais são as ações que oferecem melhores condições para a assimilação da língua do país, se o bilinguismo dificulta a aprendizagem do segundo idioma.

Neste artigo desejamos dirigir a nossa atenção para o bilinguismo no exílio. Os problemas do bilinguismo na Lituânia não será aqui analisado. No exílio, a maioria somos bilingues e todos somos, de um modo ou de outro, atraídos pelo bilinguismo. Por isso é importante, nos atualizarmos neste aspecto. O problema do bilinguismo no exílio, será aqui analisado sob três aspectos: primeiro, quais são as mutações do bilinguismo, segundo, quais são as condições que atuam para assimilação do segundo idioma e terceiro, por que a juventude evita muitas vezes usar o idioma lituano.

A criança assimila o idioma, se confrontando com exemplos que lhe são apresentados. Mas, onde o aprendizado é dos dois idiomas, a criança se confronta com exemplos de ambos os idiomas. Todavia, a assimilação de ambas as línguas não ocorre com tanta facilidade como de um só idioma. Isso acontece, por que dois idiomas, por razões diversas, frequentemente não são compreendidos da mesma forma. É claro, quando a assimilação dos dois idiomas ocorre em idênticas condições, a aprendizagem ocorre de modo igual. Porém, se o aprendizado ocorre em condições diferentes, um idioma é melhor assimilado, outro permanece menos assimilado. Agora desejamos analisar algumas condições que funcionam para a assimilação dos dois idiomas. Aqui consideraremos duas daquelas condições: primeira, a forma com que melhor se pode oferecer para o aprendizado e a segunda, a disposição do indivíduo para o aprendizado.

Mas é necessário frisar que essas condições nem sempre são corretas porém são mencionadas para facilitar a explicação sobre as mesmas. Na realidade, essas e outras condições agem em conjunto, de modo permanente.

Continúa

